

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2016-02-29

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

Odpowiedź na interpelację nr 742

**Odp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na int. nr 742 Posła na Sejm RP Pana Posła
Józefa Lassoty w spr. różnej interpretacji przez przełożonych przepisów rozporządzenia
Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 września 2014 r. zmieniającego (...).**

W załączeniu uprzejmie przesyłam odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację
interpelację numer 742 Posła na Sejm RP Pana Józefa Lassoty w sprawie różnej interpretacji przez
przełożonych przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 września 2014 r.
zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby policjantów.

Załączniki:

1. ODP. NA INTERPEL. NR 742.DOC

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2016-03-10T10:33:33Z

Podpis elektroniczny

BMP-0713-4-13/2016/MJ

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 742 Posła na Sejm RP Pana Józefa Lassoty w sprawie *różnej interpretacji przez przełożonych przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 września 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby policjantów* uprzejmie przedstawiam co następuje.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.), czas pełnienia służby policjanta jest określony wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku. Zadania służbowe policjanta powinny być ustalone w sposób pozwalający na ich wykonanie w ramach 40-godzinnego tygodnia służby, w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym (art. 33 ust. 2 ww. ustawy). Jeżeli czas służby przekracza wyżej wymienioną normę 40 godzin tygodniowo (w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym), wówczas, w zamian za czas służby przekraczający przywołaną normę policjantowi – w myśl art. 33 ust. 3 ustawy *o Policji* – udziela się czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze albo, w przypadku zawarcia w tym zakresie porozumienia z właściwą gminą lub powiatem na podstawie art. 13 ust. 4a pkt 1 wskazanej ustawy, może mu być przyznana rekompensata pieniężna. Należy przy tym dodać, że ww. przepisu art. 33 ust. 3 nie stosuje się do policjantów uprawnionych do dodatku funkcyjnego, tj. zajmujących stanowiska kierownicze lub samodzielne.

Zasadniczą formą rekompensaty za przedłużony czas służby jest jednak udzielenie policjantowi czasu wolnego. Czas wolny udzielany jest, zgodnie zarówno z art. 33 ust. 3 ustawy *o Policji*, jak i z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2001 r. *w sprawie rozkładu czasu służby policjantów* (Dz. U. Nr 131, poz. 1471 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem*”, w tym samym wymiarze. Oznacza to, że liczba godzin należnego czasu wolnego odpowiada liczbie godzin ponadnormatywnej służby, z tym jednak zastrzeżeniem wynikającym

z § 9 ust. 2 *rozporządzenia*, że w okresie rozliczeniowym każde 8 godzin, które przekracza normę określoną w art. 33 ust. 2 ustawy o *Policji* (tj. normę 40 godzin tygodniowo) jest równoważne jednemu dniowi wolnemu. Jednocześnie § 9 ust. 3 *rozporządzenia* stanowi, że w zamian za służbę pełnioną w dniu wolnym od służby policjant otrzymuje dzień wolny w innym dniu tygodnia. Analiza regulacji ustawy o *Policji* oraz *rozporządzenia* prowadzi do wniosku, że użyte w powyższym przepisie określenie „dzień wolny od służby” nie ogranicza się do dni ustawowo wolnych od pracy. W ustawie o *Policji* oraz *rozporządzeniu* pojęcie „dni ustawowo wolnych od służby” nie występuje.

Rozporządzenie przewiduje zarazem możliwość określenia dni wolnych od służby w poszczególnych jednostkach organizacyjnych. W myśl bowiem § 6 ust. 1 *rozporządzenia* przełożony właściwy w sprawach osobowych może ustalić dniem wolnym od służby dzień przypadający między dniami wolnymi od służby i wyznaczyć dniem służby najbliższą sobotę, przy czym jeżeli sobota przypada po wolnym od służby piątku lub przed wolnym od służby poniedziałkiem, przełożony właściwy w sprawach osobowych wyznaczy dniem służby sobotę następną. O ustaleniu dnia wolnego od służby oraz o sobocie wyznaczonej dniem służby przełożony właściwy w sprawach osobowych informuje wyższego przełożonego, a Komendant Główny Policji – ministra właściwego do spraw wewnętrznych (§ 6 ust. 2 *rozporządzenia*). Przełożony właściwy w sprawach osobowych lub upoważniony przez niego kierownik komórki organizacyjnej ustala zarazem harmonogram służby w dni tygodnia niebędące dniami służby w jednostce organizacyjnej Policji w niektórych komórkach organizacyjnych i na niektórych stanowiskach służbowych, jeżeli służba w te dni jest niezbędna ze względu na szczególny charakter wykonywanych zadań lub interes społeczny (§ 6 ust. 3 *rozporządzenia*). Z przepisów powyższych wynika, że w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Policji dni wolne od służby mogą być ustalane zależnie od potrzeb tejże jednostki, przy czym z brzmienia ww. przepisów (np. § 6 ust. 1 *rozporządzenia*) wynika, że uwzględniają one dni ustawowo wolne od pracy, którymi są co do zasady niedziele oraz ustawowo określone święta.

Rozporządzenie nie reguluje jednak jednolitego modelu określenia dni wolnych od służby. Możliwym jest zatem zarówno określenie takich samych dni wolnych od służby dla wszystkich funkcjonariuszy danej jednostki organizacyjnej Policji lub przynajmniej komórki tej jednostki, jak i określanie dni wolnych od służby dla każdego funkcjonariusza oddzielnie. Niemniej użyte w § 9 ust. 3 *rozporządzenia* sformułowanie „dzień wolny od służby” odnosić należy do konkretnego policjanta, gdyż dotyczy ono uprawnienia danego policjanta do otrzymania dnia wolnego od służby za służbę pełnioną w przewidzianym dla tego właśnie policjanta dniu wolnym od służby. Niezależnie zatem od sposobu ustalania dni wolnych od służby, przewidziane w § 9 ust. 3 *rozporządzenia* uprawnienie zależy od tego, czy policjant pełnił służbę w dniu, który jest dla tego konkretnego policjanta dniem wolnym od służby.

Za zasadne przyjąć zatem należy stanowisko, zgodnie z którym – bez względu na sposób ustalania dni wolnych od służby (tj. dla wszystkich funkcjonariuszy danej jednostki organizacyjnej Policji lub przynajmniej komórki tej jednostki lub indywidualnie dla konkretnego policjanta) – uprawnienie do dnia wolnego przewidziane w § 9 ust. 3 *rozporządzenia* przysługuje policjantowi wówczas, gdy policjant ten pełnił służbę w dniu, który jest dla tego konkretnego policjanta dniem wolnym od służby.

Zarazem § 9 ust. 3 *rozporządzenia* wyraźnie wskazuje, że w zamian za służbę pełnioną w dniu wolnym (tj. w dniu będącym dla konkretnego policjanta dniem wolnym od służby), policjant otrzymuje „dzień wolny” w innym dniu tygodnia. W przepisie tym – w odróżnieniu od regulacji § 9 ust. 1 *rozporządzenia*, zgodnie z którym za przedłużony czas służby przekraczający określoną w art. 33 ust. 2 ustawy o Policji normę czasu służby, wynoszącą 40 godzin tygodniowo w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym, udziela się czasu wolnego w tym samym wymiarze (tj. w wymiarze godzin odpowiadających liczbie godzin służby ponadnormatywnej) – mowa jest zatem o przysługującym policjantowi dniu wolnym od służby, nie zaś o udzielanym czasie wolnym w tym samym wymiarze, co czas wykonywania czynności służbowych.

Przepis § 9 ust. 3 *rozporządzenia* dotyczy zarazem innej jakościowo sytuacji niż określona w § 9 ust. 1 *rozporządzenia*, który odnosi się do sytuacji pełnienia służby w czasie wolnym przypadającym po zakończonej już w danym dniu służbie, ewentualnie poprzedzającym przewidziany w danym dniu czas pełnienia służby. Powyższy przepis prawa dotyczy bowiem przypadku, gdy policjant zostaje wezwany do pełnienia służby w dniu, który jest dla niego dniem wolnym od służby (tj. w którym zgodnie z obowiązującym go harmonogramem służby nie jest obowiązany do pełnienia służby). Ze względu na to, że § 9 ust. 3 *rozporządzenia* przewiduje, że policjant otrzymuje w zamian za służbę pełnioną w takim dniu dzień wolny w innym dniu tygodnia, nie odnosząc się do wymiaru godzin ponadnormatywnej służb. Przepis ten nie wydaje się zatem uzależniać przysługującego policjantowi uprawnienia do otrzymania dnia wolnego (nie zaś czasu wolnego) od wymiaru czasu służby pełnionej przez policjanta w dniu, który jest dla niego dniem wolnym od służby. W rezultacie uprawniony jest pogląd, że jeżeli policjant zostanie wezwany do pełnienia służby w dniu będącym dla niego dniem wolnym od służby, nawet na okres krótszy niż średnia dzienna norma czasu służby, wówczas przysługuje mu w zamian pełny dzień wolny od służby. Powyższe rozwiązanie, choć może wydawać się problematyczne, uzasadniane jest tym, że „*nagłe wezwanie policjanta do jednostki w dniu wolnym od służby, nawet na stosunkowo krótki czas (np. 2-3 godziny), z reguły dezorganizuje policjantowi cały dzień, który powinien być przeznaczony na odpoczynek*”¹.

---

¹ Uzasadnienie takie zawarto w odpowiedziach na pytania dotyczące czasu służby na prowadzonym przez Komendę Główną Policji portalu Informacyjny Serwis Policyjny:
<http://isp.policja.pl/isp/platforma-wymiany-info/sprawy-organizacyjne/80,Czas-sluzby-policjanta.html?search=397654>.

Zatem zasadnym wydaje się przyjęcie, że w przypadku, gdy policjant zostanie wezwany do pełnienia służby w dniu będącym dla niego dniem wolnym od służby, nawet na okres krótszy niż średnia dzienna norma czasu służby, wówczas w świetle regulacji § 9 ust. 3 *rozporządzenia* przysługuje mu w zamian pełny dzień wolny od służby w innym dniu tygodnia.

Inna sytuacja ma natomiast miejsce w przypadku, gdy policjant zobowiązany został do pełnienia w danym dniu dyżuru domowego. Zgodnie z § 14 ust. 1 *rozporządzenia*, przełożony właściwy w sprawach osobowych lub upoważniony przez niego kierownik komórki organizacyjnej może zasadniczo wyznaczyć każdego policjanta do pełnienia dyżuru domowego, jeżeli wymagają tego potrzeby służby (za wyjątkiem sytuacji, gdy czas pełnienia dyżuru domowego miałby następować bezpośrednio po zakończeniu przez policjanta służby pełnionej w porze nocnej). Policjant może pełnić dyżur domowy nie więcej niż 4 razy w miesiącu, w tym nie więcej niż raz w niedzielę lub święto. Czas trwania jednego dyżuru nie może przekroczyć 24 godzin, a w dniu, w którym policjant pełni służbę – 16 godzin. Czas trwania wszystkich dyżurów nie może przekroczyć łącznie 48 godzin (§ 14 ust. 3 *rozporządzenia*).

Policjant w czasie dyżuru domowego obowiązany jest przebywać w miejscu zamieszkania lub innym miejscu, z którego może w krótkim czasie stawić się w jednostce organizacyjnej Policji, w której pełni służbę (§ 14 ust. 2 *rozporządzenia*). Zarazem w myśl § 14 ust. 4 *rozporządzenia* za czas dyżuru domowego nie udziela się czasu wolnego, chyba że policjant na polecenie przełożonego wykonywał w tym czasie czynności służbowe, przy czym *za* czas wykonywania czynności służbowych udziela się czasu wolnego.

Istotą dyżuru domowego jest zatem to, że policjant może być w każdym momencie pełnienia takiego dyżuru wezwany do stawienia się w jednostce organizacyjnej Policji, w której pełni służbę w celu wykonywania czynności służbowych. Dyżur domowy może być co do zasady wyznaczony w dowolnym dniu (w praktyce w dniu będącym dla danego policjanta dniem wolnym od służby, jedyny wyjątek dotyczy pełnienia dyżuru domowego bezpośrednio po zakończeniu przez policjanta służby pełnionej w porze nocnej). Za czas dyżuru domowego co do zasady nie przysługuje jednak policjantowi czas wolny od służby, nawet jeżeli dyżur ten pełniony był w dniu będącym dla danego policjanta dniem wolnym od służby. Dopiero w przypadku, gdy w czasie dyżuru policjant został wezwany do jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni służbę i na polecenie przełożonego w czasie tego dyżuru wykonuje czynności służbowe, wówczas przysługuje mu – w zamian za pełnioną służbę – czas wolny od służby.

Czas wolny przysługuje jednak tylko i wyłącznie za czas wykonywania czynności służbowych. Jeżeli zatem policjant w czasie trwającego np. 24 godziny dyżuru domowego został wezwany do stawienia się w jednostce organizacyjnej Policji, w której pełni służbę, i wykonywał w tym czasie czynności służbowe np. przez 3 godziny, to wówczas przysługuje mu czas wolny od służby w wymiarze odpowiadającym czasowi wykonywania czynności. Za pozostały czas trwania dyżuru, łącznie z czasem

dojazdu do jednostki, czas wolny policjantowi nie przysługuje. Dotyczy to również, co istotne, sytuacji, gdy policjant pełnił taki dyżur domowy w dniu będącym dla danego policjanta dniem wolnym od służby.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że jeśli policjant po pełnieniu służby od poniedziałku do piątku (w wymiarze odpowiadającym określonej w art. 33 ust. 2 ustawy o *Policji* normie 40 godzin tygodniowo w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym) pełnił – np. w sobotę lub niedzielę będącą dla tego policjanta dniem wolnym od służby – dyżur domowy trwający 24 godziny, został wezwany do stawienia się w jednostce organizacyjnej Policji, w której pełni służbę, i wykonywał w tym czasie czynności służbowe np. przez 3 godziny, takiemu policjantowi przysługuje czas wolny od służby w wymiarze odpowiadającym wyłącznie czasowi wykonywania czynności (tj. w wymiarze 3 godzin). Czas wolny nie przysługuje natomiast policjantowi za pozostały czas trwania dyżuru, w tym również za czasu dojazdu do jednostki.

Z poważaniem,

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH i ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.